

Főoldal > ... > Családi Ügyek, Öröklés > Házasság Felbontása És Különválás > Poland

Házasság felbontása és különválás

 Lengyelország

Tartalomszolgáltató:

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Melyek a házasság felbontásának feltételei?

A házasság felbontásának jogalapja az, hogy a házasság teljesen és helyrehozhatatlanul megromlott. Mindkét feltételnek teljesülnie kell (a családjogi és gyámügyi törvénykönyv – a továbbiakban: KRiO – 56. cikkének (1) bekezdése).

2 Melyek a házasság felbontásának jogalapjai?

Az 1. pontban foglaltaknak megfelelően a házasság felbontásának jogalapja az, hogy a házasság teljesen és helyrehozhatatlanul megromlott. Mindkét feltételnek teljesülnie kell (a családjogi és gyámügyi törvénykönyv – a továbbiakban: KRiO – 56. cikkének (1) bekezdése).

A házasság felbontása azonban a házasság teljes és helyrehozhatatlan megromlása esetén sem mondható ki, ha az sértené a házastársak kiskorú gyermekeinek az érdekeit, vagy más okból összeegyeztethetetlen lenne a közösségi élet szabályaival. A házasság felbontása abban az esetben sem megengedett, ha a keresetet az a házastárs nyújtja be, aki a házasság megromlásáért kizárólagosan felelős, kivéve, ha a másik házastárs beleegyezik a házasság felbontásába, vagy ha a házasság felbontásához való hozzájárulás megtagadása a körülményekre tekintettel összeegyeztethetetlen a közösségi élet szabályaival.

3 Melyek a házasság felbontásának jogkövetkezményei

3.1 a házasfelek közötti személyi jogi jogviszonyra (pl. a vezetéknévre) vonatkozóan?

Az az elvált házastárs, aki a házasságkötéskor megváltoztatta a családi nevét, a házasság felbontásáról szóló határozat jogerőre emelkedésétől számított három hónapon belül újra felveheti a házasságkötés előtt viselt családi nevét. Ebből a célból nyilatkozatot kell benyújtani az anyakönyvi hivatal vezetőjéhez vagy a konzulhoz. Emellett az elvált házastárs bármikor új házasságot köthet.

3.2 a házasfelek vagyonának megosztására vonatkozóan?

A házasságkötéskor a törvény erejénél fogva házastársi vagyonközösség jön létre (törvényes házastársi vagyonközösség), amelybe a házastársi vagyonközösség fennállása alatt a házastársak által önállóan vagy közösen megszerzett vagyon (közös vagyon) tartozik bele. Az a vagyon, amely nem tartozik a házastársi vagyonközösség hatálya alá, a házastársak különvagyonát képezi. A bíróság bármelyik házastárs kérelmére megosztja a közös vagyont a házasság felbontásáról szóló határozatban, amennyiben a vagyon megosztása nem jár az eljárás jelentős elhúzóásával. A két házastárs azonos arányú részesedéssel rendelkezik a közös vagyonban. Alapos okból bármely házastárs kérheti a bíróságtól a közös vagyon olyan mértékben történő megosztását, amilyen mértékben az egyes házastársak hozzájárultak a vagyonszerzéshez.

Ha a házastársak ugyanabban az ingatlanban élnek, a bíróság a házasságot felbontó ítéletében rendelkezik az ingatlan azon időszak alatt történő használatának módjáról, amíg azt az elvált házastársak továbbra is közösen használják. Rendkívüli körülmények között, ha az egyik házastárs súlyosan kifogásolható magatartásával

ellehetetleníti az együttélést, a bíróság elrendelheti e házastárs kilakoltatását a másik házastárs kérelmére.

A bíróság mindkét fél erre irányuló kérelme esetén a házasságot felbontó ítéletben arról is határozhat, hogy megosztja a közös lakás használatát, vagy a lakáshasználatot az egyik házastársnak ítéli oda, amennyiben a másik házastárs hozzájárul a lakás elhagyásához anélkül, hogy számára másik lakást, illetve lakhatásra szolgáló létesítményt biztosítanak, amennyiben az ilyen megosztás vagy a lakás odaítélése lehetséges. A házastársi közös lakásról való döntéshozatalkor a bíróság elsősorban a gyermekek és annak a házastársnak a szükségleteire van figyelemmel, aki a szülői felügyelettel rendelkezik.

3.3 a házasfelek kiskorú gyermekeire vonatkozóan?

A házasságot felbontó ítéletben a bíróság határoz a házastársak közös kiskorú gyermekei feletti szülői felügyeletről, valamint a szülők és a gyermekek közötti kapcsolattartásról. Megállapítja emellett az egyes házastársak által a gyermekek tartására és nevelésére fizetendő összeget. A bíróság figyelembe veszi a szülők írásbeli megállapodását, amelyben rendezik a szülői felügyelet gyakorlásának módját és a gyermekkel való kapcsolattartást a házasság felbontását követően, amennyiben az a gyermek mindenképp felett álló érdekét szolgálja. A testvéreket együtt kell felnevelni, kivéve, ha a gyermek mindenképp felett álló érdeke mást indokol.

A házastársak közötti megállapodás hiányában a bíróság dönt a szülői felügyelet közös gyakorlásának a módjáról és a kapcsolattartásra a házasság felbontását követően alkalmazandó szabályokról, melynek során figyelembe veszi a gyermek arra vonatkozó jogát, hogy a felnevelésében mindkét szülő részt vegyen. A bíróság úgy is határozhat, hogy a szülői felügyelet gyakorlását az egyik szülőre bízza, a másik szülő szülői felügyeleti jogát pedig a gyermekkel kapcsolatos meghatározott kötelezettségekre és jogokra korlátozza, ha ez szolgálja a gyermek mindenképp felett álló érdekét.

Mindkét házastárs erre irányuló kérelme esetén a bíróság tartózkodhat a kapcsolattartás kérdésében való döntéshozattól.

3.4 a másik házaspár felé fennálló tartásdíj-fizetési kötelezettségre vonatkozóan?

Ha az elvált házastársról nem állapították meg, hogy kizárólagosan felelős a házasság megromlásáért, és pénzügyi nehézségekkel küzd, az észszerű szükségleteihez, valamint a másik elvált házastárs anyagi lehetőségeihez mérten tartásdíjat követelhet a másik házastársától.

Ha megállapítást nyert, hogy a házasság megromlásáért kizárólag az egyik házastárs felelős, és a házasság felbontása a másik házastárs pénzügyi helyzetének jelentős romlásával jár, a bíróság a házasság megromlásáért nem felelős házastárs kérelmére elrendelheti, hogy a kizárólagosan felelős házastárs akkor is járuljon hozzá a nem felelős házastárs észszerű igényeinek a fedezéséhez, ha ez a házastárs nem küzd pénzügyi nehézségekkel.

A házastársal szembeni tartási kötelezettség megszűnik, ha a szóban forgó házastárs újabb házasságot köt. Amennyiben azonban az az elvált házastárs köteles tartásdíjat fizetni, akiről megállapítást nyert, hogy nem felelős a házasság megromlásáért, a tartási kötelezettség a házasságot felbontó ítélettől számított 5 év elteltéig szintén megszűnik, kivéve, ha a bíróság ezt az ötéves időtartamot – a tartásra jogosult személy kérelmére – rendkívüli körülmények miatt meghosszabbítja.

4 Mit jelent a gyakorlatban a „különválás” jogi fogalma?

Hivatalos formában kimondott különválás, amelyet a családjogi és gyámügyi törvénykönyv (KRiO) 61. cikke (1)-(6) bekezdése értelmében bírósági határozat mond ki.

5 Melyek a különválás feltételei?

A különválás feltétele annak megállapítása, hogy a házasság teljesen megromlott. Azonban a házasság teljes megromlása esetén sem engedélyezhető a különválás, ha az sértené a házastársak kiskorú gyermekeinek az érdekeit, vagy más okból összeegyeztethetetlen lenne a közösségi élet szabályaival. Ha a házastársaknak nincsenek közös kiskorú gyermekeik, a bíróság a két fél kérelmére a különválásról szóló határozatot hozhat.

6 Melyek a különválás jogkövetkezményei?

A különválás fő szabály szerint azonos jogkövetkezményekkel jár mint a házasság felbontása. A különélő házastárs ugyanakkor:

- nem házasodhat újra;
- nem veheti fel újra a házasságkötés előtti vezetéknevét.

7 Mit jelent a gyakorlatban a „házasság érvénytelenítésének” jogi fogalma?

A „házasság érvénytelenítése” azt jelenti, hogy a házasság valamennyi joghatása visszamenőleges hatállyal megszűnik. A házasságot úgy kezelik, mintha sosem állt volna fenn. Az egyetlen kivételt az képezi, hogy az érvénytelenített házasságból született gyermekek megőrzik a házasságban született gyermekek jogállását.

8 Melyek a házasság érvénytelenítésének feltételei?

A házasság érvénytelenítésének okait a családjogi és gyámügyi törvénykönyv (KRiO) kimerítő felsorolása tartalmazza:

- a házastárs nem töltötte be a házasságkötési korhatárt (a KRiO 10. cikke),
- a házastárs cselekvőképtelen (a KRiO 11. cikke),
- a házastárs mentális betegséggel vagy értelmi fogyatékossgal él (a KRiO 12. cikke),
- a házastárs már házasságot kötött egy másik személlyel (a KRiO 13. cikke),
- a házastársak egyenesági rokonok, oldalági rokonok (testvérek, ideértve a mostohatestvéreket és a házasságon kívül született testvéreket is), vagy házassági rokonságban állnak (a KRiO 14. cikke). A bíróság azonban fontos okból engedélyezheti, hogy a házasságot a házassági rokonság ellenére megkössék,
- a házastársak örökbefogadás révén kerültek rokoni kapcsolatba (a KRiO 15. cikke),
- olyan nyilatkozatot nyújtottak be, amely szerint a házastárs a házasságkötéskor valamilyen okból nem volt képes tudatos akaratnyilvánításra, tévedett a másik személyét illetően, vagy jogellenes fenyegetés hatása alatt állt (a KRiO 15. cikkének (1) bekezdése),
- ha a házasságot meghatalmazott útján kötötték meg, a meghatalmazó fél a házasság érvénytelenítését kérheti, amennyiben nem bocsátottak ki a házasság meghatalmazás útján történő megkötését engedélyező bírósági határozatot, vagy ha a meghatalmazás érvénytelen vagy azt ténylegesen visszavonták. Nem lehet azonban erre az érvénytelenítési okra hivatkozni, ha a házastársak együtt éltek.

A fent említett okoknak a házasságkötés időpontjában kell fennállniuk. Továbbá ha az érvénytelenítési ok megszűnt, a már megkötött házasságot nem lehet azon az alapon érvényteleníteni, hogy korábban fennállt ilyen ok.

9 Melyek a házasság érvénytelenítésének jogkövetkezményei?

A házasságot érvénytelenítő ítélet konstitutív és harmadik személyekkel szemben is hatályos (*erga omnes* hatályú). A jogkövetkezményeknek két fajtája van:

- *ex tunc*, azaz a jogkövetkezmények a házasságkötés napjára visszamenőleg állnak be, például a házastársak családi állapota visszaváltozik a házasság előtti állapotra, a házastársak ismét a korábbi vezetéknevüket használják, a házastárs és a másik házastárs családja között megszűnik a házassági rokonság, valamint megszűnik a törvényes öröklés lehetősége,
- *ex nunc*, azaz a következmények csak a házasságot érvénytelenítő ítélet jogerőssé válását követően állnak be, például a tulajdonviszonyokra tekintettel.

A házasság érvénytelenítésének a házastársak és a házasságból származó gyermekek közötti kapcsolatra, továbbá a házastársak közötti tulajdonviszonyokra gyakorolt hatását tekintve a házasság felbontására vonatkozó szabályok irányadók, és azt a házastársat, aki a házasságkötéskor rosszhiszeműen járt el, úgy kell kezelni, mint a házasság megromlásáért felelős házastársat.

10 Létezik-e alternatív, bíróságon kívüli mód a házasság felbontásával kapcsolatos kérdések rendezésére?

Lengyelországban a házastársak igénybe vehetnek családjogi közvetítőt. A közvetítő elsődleges célja, hogy úgy rendezze a házastársak közötti vitás kérdéseket, hogy azáltal elkerülhető legyen a házasság felbontása vagy a különválás. Azonban ha ez nem lehetséges, a közvetítői eljárás célja a házasság felbontására vonatkozó feltételek (tulajdonviszonyok, a gyermekek gondozása) békés úton történő rendezése. A közvetítői szolgáltatást általában nem kormányzati szervezetek, alapítványok és szövetségek végzik. A házastársak emellett különféle családterápiás lehetőségeket, pszichológus, pszichoterapeuta, támogató csoportok, stb. segítségét is igénybe vehetik. Közvetítői eljárásra a bírósági eljárás során is lehetőség van.

11 Hol nyújtsam be a házasság felbontása/különválás/házasság érvénytelenítése iránti kérelmemet? Milyen formai követelményeket kell betartanom, és milyen iratokat kell csatolnom a kérelemhez?

A házasság felbontása, a különválás vagy a házasság érvénytelenítése iránti keresetet a házastársak utolsó közös lakóhelye szerint illetékes regionális bírósághoz (sąd okręgowy) kell benyújtani. Ilyen bíróság hiányában a keresetet a felperes lakóhelye szerint illetékes regionális bírósághoz (sąd okręgowy) kell benyújtani.

Az ilyen keresetek vonatkozásában bírósági illetéket kell fizetni.

A keresethez a következő dokumentumokat kell csatolni: a családi állapotra vonatkozó okiratok (házassági anyakönyvi kivonat, a gyermekek születési anyakönyvi kivonata), a fél képviselőjére vonatkozó ügyvédi meghatalmazás (ha a fél maga választott ügyvédet), az ügy szempontjából lényeges egyéb igazolások (orvosi igazolások, hatósági bizonyítványok), közigazgatási határozatok stb.

12 Igénybe vehetek-e költségmentességet az eljárás költségeinek fedezésére?

Igen. Az a fél, aki a pénzügyi helyzete miatt nem tudja kifizetni az illetéket, az eljárási költségek alóli teljes vagy részleges mentességet kérhet a bíróságtól, továbbá kérheti a bíróságot, hogy rendeljen ki ügyvédet a számára.

Az eljárási költségek alóli teljes vagy részleges mentesség és a bíróság által kirendelt képviselő iránti kérelemhez csatolni kell az érintett személy pénzügyi helyzetére vonatkozó nyilatkozatot (a bíróságtól beszerezhető megfelelő formanyomtatványon), az érintett kereseti igazolását (jövedelemigazolását), valamint a vagyoni és családi helyzetével kapcsolatos egyéb információkat.

13 Van-e lehetőség fellebbezésre a házasság felbontása/különválás/házasság érvénytelenítése tárgyában hozott határozat ellen?

Igen, minden ilyen esetben fellebbezés nyújtható be a másodfokú bírósághoz. A házastársak a regionális bíróságok határozataival szemben a fellebbviteli bíróságokhoz fellebbezhetnek.

14 Mit kell tennem, ha a házasság felbontása/különválás/házasság érvénytelenítése tárgyában másik tagállam bírósága által kiadott határozatot szeretnék e tagállamban elismertetni?

A házassági és szülői felelősségi ügyekben a joghatóságról, a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint a gyermekek jogellenes külföldre viteléről szóló, 2019. június 25-i (EU) 2019/1111 tanácsi rendelettel (a továbbiakban: Brüsszel IIb. rendelet) összhangban az ilyen határozatokat Lengyelországban automatikusan, külön eljárás előírása nélkül elismerik (a Brüsszel IIb. rendelet 30. és azt követő cikkei).

15 Melyik bírósághoz kell fordulnom, ha a házasság felbontása/különválás/házasság érvénytelenítése tárgyában másik tagállam bírósága által kiadott határozat elismerését szeretném kifogásolni? Milyen eljárás alkalmazandó ilyen esetben?

Bármely érdekelt fél kérelmezheti olyan határozat meghozatalát, amely megerősíti, hogy nincs ok az ítélet elismerésének megtagadására (a Brüsszel IIb. rendelet 30. cikkének (3) bekezdése). Lengyelországban ezeket a kérelmeket a regionális bíróságokhoz (*sąd okręgowy*) kell benyújtani. Az illetékességet a Brüsszel IIb. rendelet 103. cikke alapján határozták meg. Ezek az információk az [e-igazságügyi weblapon található](#).

16 Mely jogszabályokat alkalmazza a bíróság olyan házastársak közötti bontóperben, akik nem ebben a tagállamban élnek, vagy akiknek állampolgársága különböző?

Lengyelország a fenti kérdést szabályozó számos nemzetközi megállapodásnak részese. Ezek a szabályok elsőbbséget élveznek a lengyel nemzetközi magánjoggal szemben. Így más szabályok lehetnek alkalmazandók, ha a felek állampolgársága nem azonos. Nemzetközi megállapodás hiányában a nemzetközi magánjogról szóló, 2011. február 4-i törvényt (*Ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. – Prawo prywatne międzynarodowe*) kell alkalmazni. E törvény 54. cikke szerint a házasságot a házastársaknak a házasság felbontása iránti kérelem benyújtásakor érvényes közös állampolgársága szerinti jog alapján bontják fel. Ha a házastársak nem rendelkeznek közös nemzeti joggal, annak az országnak a jogát kell alkalmazni, amelyben a házasság felbontása iránti kereset benyújtásakor mindkét házastárs lakóhellyel rendelkezett. Ha a házasság felbontása iránti kérelem benyújtásakor a házastársak különböző országokban élnek, annak az országnak a jogát kell alkalmazni, amelyben a házastársak utolsó közös szokásos tartózkodási helye volt, feltéve, hogy az egyik házastárs szokásos tartózkodási helye továbbra is ebben az országban található. Egyéb esetekben a házasság felbontására a lengyel jog az irányadó.

Ez a weboldal a [Your Europe](#) portál részét képezi.

Fontos számunkra a [véleménye](#) az itt megadott információk hasznosságáról.

Last update: 28/01/2026

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.